

Andrzej Kaszubkiewicz

Nowa siedziba Muzeum w dawnym dworze w Dziekanowicach

Studia Lednickie 4, 461-463

1996

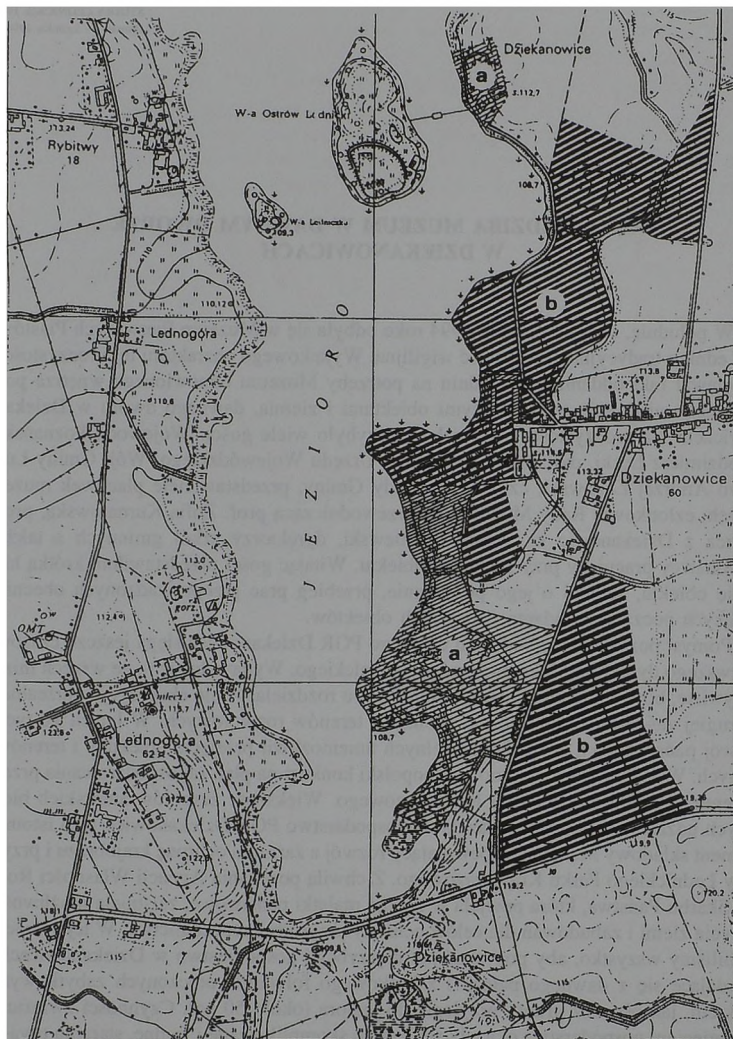
Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOWA SIEDZIBA MUZEUM W DAWNYM DWORZE W DZIEKANOWICACH

W południe, dnia 23 grudnia 1994 roku odbyła się w Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy tradycyjna uroczystość wigilijna. Wyjątkowego charakteru tej uroczystości przydawał fakt oddania w tym dniu na potrzeby Muzeum odnowionego wnętrza pozyskanego niedawno wraz z innymi obiektami i ziemią, dawnego dworu w Dziekanowicach. Na uroczystość, obok załogi, przybyło wiele gości: Wojewoda Poznański Włodzimierz Łęcki, dyrektorzy wydziałów Urzędu Wojewódzkiego, Wójt Gminy Łubowo Andrzej Łozowski, członkowie Rady Gminy, przedstawiciele placówek muzealnych, członkowie Rady Muzealnej z przewodniczącą prof. Zofią Kurnatowską, proboszcz z Dziekanowic ks. Adam Sypniewski, dyrektorzy szkół gminnych a także wykonawcy pracujący przy remoncie obiektu. Witając gości przedstawiłem krótką historię obiektu, zabiegi o jego pozyskanie, przebieg prac przeprowadzonych obecnie będących początkiem adaptacji dalszych obiektów.

Pomysł pozyskania zabudowań dawnego PGR Dziekanowice sięga jeszcze czasów pierwszego dyrektora Muzeum Jerzego Łomnickiego. Wydawało się to ze wzzech miar oczywiste, bowiem teren i zabudowania PGR-u rozdzielały obie ekspozycje muzealne, z drugiej zaś strony Muzeum nie posiadało terenów rozwojowych. W latach 70-tych rozwój państwowych gospodarstw rolnych uniemożliwił przejęcie obiektów i terenów rolnych. W 1990 roku rozpisano ogólnopolski konkurs na plan zagospodarowania przestrzennego Lednickiego Parku Krajobrazowego. Większość zespołów autorskich biorących udział w konkursie wskazała na gospodarstwo PGR Dziekanowice jako istotny element składowy Muzeum, zapewniający rozwój a zarazem ochronę krajobrazu i przyrody Lednickiego Parku Krajobrazowego. Z chwilą powstania Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, która przejęła w zarząd majątki państwowe, zaistniała możliwość nabycia ziemi i zabudowań dla celów ochrony przyrody i muzealnictwa. W tej sytuacji zrobiliśmy wszystko, aby pozyskać jak najszybciej gospodarstwo w Dziekanowicach, składające się z dawnego pałacu i zabytkowego folwarku, otoczonych zabytkowym parkiem, jak również grunty przyległe do jeziora (około 50 ha). Czynności związane z przejęciem gospodarstwa okazały się bardzo skomplikowane i trudne, starania trwały ok. 2 lat. Osobista pomoc Wojewody Poznańskiego doprowadziła do podpisania umowy w dniu 16 czerwca 1994 r. Przejęty obiekt był całkowicie zdewastowany. Największą degradacją dotknięte były zabudowania folwarczne i opłotowania. Opłaty wynikające z umowy dzierżawnej przyjęto bardzo niskie. Dzierżawa wyznaczona została na okres 30 lat z prawem pierwokupu dzierżawionych obiektów i terenów. Jesienią 1994 roku

Ryc. 1. Plan terenów, które są własnością Muzeum oraz terenów dzierżawionych.
 a) tereny stanowiące własność Muzeum, b) tereny dzierżawione przez Muzeum od 1994 r.
 Abb. 1. Plan der Gelände, die das Eigentum des Museums sind und der gemieteten Gelände.
 a) Gelände, das das Museumseigentum ist, b) Gelände, das das Museum ab 1994 mietet

Fot. 2 Władze wojewódzkie i gminne przed gmachem nowej siedziby Muzeum

Abb. 2. Wojewodschafts- und Gemeindebehörde vor dem neuen Museumssitz

Abb. 3. Przecięcie wstęgi przez Wojewodę Poznańskiego dr Włodzimierza Łęckiego w drzwiach nowej siedziby Muzeum

Abb. 3. Der Wojewode von Poznań Dr. W. Łęcki schneidet die Schleife in der Tür des neuen Museumssitzes durch

Fot. 4 Wnętrza nowej siedziby Muzeum

Abb. 4. Innenräume des neuen Museumssitzes

skorzystałem więc z prawa pierwokupu, wykupując od AWRSP 22 ha ziemi leżącej w sąsiedztwie Wielkopolskiego Parku Etnograficznego. Teren ten pozyskano w celu wymiany z rolnikami indywidualnymi gruntów które przylegają do tzw. Małego Skansenu. Część wykupionego terenu przeznaczono na parking dla Wielkopolskiego Parku Etnograficznego. W oparciu o pozyskane tereny Muzeum będzie realizowało swoje plany rozwojowe. Dzisiaj widoczne są już zachodzące zmiany, które są jednak uzależnione od przyznanych i wypracowanych środków.

Prace remontowe we wnętrzu dawnego dworu trwały stosunkowo krótko (3 miesiące), objęły one swym zasięgiem wszystkie pomieszczenia tego obszernego budynku, który dotychczas służył zupełnie innym celom (ośrodek kolonijny). Najwięcej zmian dokonano na parterze. Przystawiono tam kilka ścian działowych dla uzyskania bardziej reprezentacyjnego charakteru. Główne wejście do budynku przebito w ścianie wschodniej w osi wsi. Równocześnie odnowiono i zrekonstruowano zabytkowe ogrodzenie dworskie, akcentując wjazd stylową bramą.

W dalszym ciągu uroczystości Pan Wojewoda naświetlił perspektywy rozwoju kultury w województwie i na tym tle miejsce i rolę placówki na Lednicy życząc wszystkim sukcesów oraz dalszego działania dla pomyślnego rozwoju Muzeum. Poświęcenia budynku dokonał Ks. Proboszcz z Dziekanowic. Przecięcie wstęgi przez Pana Wojewodę stało się symbolicznym momentem zapoczątkowującym użytkowanie przez Muzeum pozyskanych wraz z załogą obiektów po b. PGR — Dziekanowice. Po tym akcie zaproszono wszystkich do zwiedzania. Z sieni, która składa się z trzech kolejnych pomieszczeń przechodzi się na lewo przez czteroskrzydłowe drzwi do obszernego salonu, który pełni różnorakie funkcje. Przechodząc do następnych pomieszczeń można z nich wyjść na taras ogrodowy lub ponownie do sieni. Przez zastosowanie stylowych tapet, skromnej sztukaterii oraz wyposażenia w stylowe meble z XIX w. wnętrza mają w pewnym stopniu dawny charakter dworski. Z sieni przechodząc przez drzwi na klatkę schodową wchodzimy na piętro, które w całości zaadaptowano na pracownię, biura i gabinety Muzeum. Do tych pomieszczeń przeniesiono bowiem z Wielkopolskiego Parku Etnograficznego: Dyrekcję Muzeum, Dział Księgowości, Dział Archeologiczny z Pracownią plastyczną, Dział Naukowo-Oświatowy, Lednicki Park Krajozawodowy, zlokalizowano tu ponadto Komórkę Marketingu, Pracownię Zieleni, Związki Zawodowe, portiernię, pokój socjalny, pokój gościnny.

Po zwiedzeniu obiektu wszyscy uczestnicy uroczystości spotkali się w salonie, gdzie przygotowano spotkanie wigilijne. W świątecznym, tradycyjnym, ciepłym nastroju Świąt Bożego Narodzenia pracownicy Muzeum mieli okazję przełamać się opłatkiem i złożyć sobie wzajemnie oraz gościom przybyłym do Muzeum życzenia Wesołych Świąt.

Andrzej Kaszubkiewicz